

● **verdandi**

NAMUS

BASKISI

**Verdandi – namus
adına ayrımcılık,
tehdit ve siddete
karşı bir güç**

Finns även på svenska, engelska och arabiska

Turkiska / Türkçe

Namus adına uygulanan şiddet tartışıldığı zaman bir çok yanlışlıklar yanısıra bazen ırkıcı söylem ve tavırlarla karşılaşıldığı görülmektedir. Bu, çoğu defa bilgisizlikle alakalıdır veya kendi çıkarlarının korunması amacıyla sorunun rehin alınması girişimidir.

Namus adına şiddet güç ve kadının cinselliği ve doğurganlığını kontrol altına almakla ilgilidir.

Namus adına şiddet belli bir ülkeden veya belli bir dini inançtan gelen tüm insanlar tarafından uygulanmamaktadır. Bunun akılda tutulması önemlidir.

Namus adına şiddete karşı çalışmalar uzun bir süreden beri devam etmektedir. Ve namus adına şiddeti tartışırken adını anmadan konuya giremediğiniz profil bir kişi şüphesiz Fadime Şahindal'dır. Fadime Şahindal, namus adına baskılara başkaldırmış, toplumsal sorunları tartışan genç bir insan hakları savunucusuydu. Fadime, şiddete karşı insanların gözünü açmak ve mağdurlara yardım etmek için kendi hayat hikayesini medyaya anlattı. 6 Mayıs 1998'de İsveç resmi televizyon kanalı SVT'nin Striptease adlı toplumsal konuları işleyen programına katılan Fadime, kendi ailesinden aldığı tehdit ve şiddet ile ilgili korkusundan bahsetti. Program, kendisine yönelik kanun dışı tehditlerden dolayı haklarında dava açılan baba ve kardeşinin duruşmasına gidişyle başlıyor. Daha sonra kardeşi, Fadime'ye yönelik ağır dayaktan dolayı hapis cezasına çarptırıldı.

21 Ocak 2002 yılında babası tarafından silahla vurularak öldürülen Fadime'nin hayatı korkunç trajik bir şekilde son buldu.

Ölümünden bir kaç ay önce İsveç parlamentosunda bir konuşma yapan Fadime, "Hikayeme iyi şekilde sahip çıkın. Ben bunları benden sonra gelecek olan ve aynı durumda olan kızlar için anlatıyorum" demişti.

Karmaşık ve duygu dolu

Namus adına uygulanan şiddet tartışıldığı zaman bir çok yanlışın yanı sıra bazen ırkçı söylem ve tavırlarla karşılaşıldığı görülür. Bu, çoğu defa bilgisizlikle alakalıdır veya çıkarların korunması amacıyla sorunun rehin alınma girişimidir. Namus adına şiddet uygulama, güç ve kadınları, kadının cinselliği ve doğurganlığını kontrol altına almakla ilgilidir.

Namus adına şiddet belli bir ülkeden veya belli bir dini inançtan gelen tüm insanlar tarafından uygulanmamaktadır. Bunun akılda tutulması önemlidir.

Namus adına uygulanan şiddete karşı faaliyet yürütmek de çok duygu dolu bir çalışmadır. Çünkü yaşam ve ölüm gibi aşırılıklarla alakalıdır. Güç ve kontrol. Aşk ve nefret. İtibar ve ekonomik geçindirme. Ve bu, sevdiği hayat arkadaşını seçebilme ve kendisi için bir hayat kurmaya çalışan binlerce gencin engellerle karşılaşmasıyla ilgilidir.

Namus adına şiddet, esas olarak kızların ve kadınların en alt sıralarda yer aldığı hiyerarşik sistemler olan katı kurallara sahip ataerkil sosyal yapılarda ortaya çıkar.

Bu, normların ve değerlerin bir kollektivite, aile, sülale veya klanın ortak itibarı ve onuru konusunda belirleyici olduğu bir sistem olabilir. Ailenin onuru, bireyin kendi istek ve tercihlerinden önce gelir, ailenin statüsü, algılanan namusa bağlıdır ve ailenin hayatta kalması üzerin hem sosyal hem de ekonomik bir etkiye sahiptir.

İsveç'te namus adına baskı ve şiddet uygulayan bir topluluk için namus olgusu yasaların üzerindedir. Ancak geçerli olan İsveç yasalarıdır ve bu yasalar İsveç'te yaşayan herkesi kapsar.

İnsan hakları, İsveç yasaları ve İsveç'in imzaladığı uluslararası sözleşmeler ülkemizdeki tüm insanlar için geçerlidir.

Kişinin kendi kişiliğine sahip olma hakkı, beden bütünlüğü ve kendi bedeni ve cinselliği üzerinde karar verme hakkı, şiddet ve baskıdan uzak bir yaşam hakkı temel insan haklarıdır. Bunlar, İsveç'te yaşayan herkes için geçerlidir.

İsveç'te yasa olan Bileşmiş Milletler (BM) Çocuk Hakları Sözleşmesi, tüm çocukların güvenli koşullarda büyümek, gelişmek ve istismar ve sömürüye karşı korunmak için aynı haklara sahip olduğunu belirtmektedir.

Namus suçlarına karşı yeni yasa

Son yıllarda, mağdur kişilerin korunma ve yardım imkanlarını güçlendirmek amacıyla İsveç mevzuatında bir dizi farklı değişiklik yapıldı. 1 Temmuz 2020'de çocuk yaşta evliliklere karşı yeni mevzuat uygulamaya konuldu. Aynı zamanda, cezanın artırılması için de özel bir madde eklenerek işlenen suçun namus adına bir saikle işlenmesinin ağırlaştırıcı bir durum olarak görülmesi sağlandı. Son olarak, çocukların çocuk yaşta evlilik veya kadın sünneti için yurt dışına gönderilmelerini önlemek için çıkış yasağı getirildi.

1 Haziran 2022'de namusa dayalı şiddet ve baskıya karşı yeni bir yasa kabul edildi. Yeni yasa, İsveç'in namusa dayalı şiddet ve baskıyla mücadele etme imkanlarını güçlendiriyor. Yasa, bir kişinin veya sülalenin namusunu korumak amacıyla belirli suç fiillerinin işlenmesinin cezalandırılabilceği anlamına gelmektedir.

Namus adına baskı uygulamak, Ceza Kanunu'nun 4. bölümünün

4. maddesinde düzenlenmiştir. Bir bireye karşı suç fiilleri işleyen her hangi bir kişi 3. veya 4. bölüm, 5. bölümün 1. veya 2. maddesi, 6. veya 12. bölüm veya temas yasakları hakkındaki kanunun (1988:688) 24. maddesine göre ve bir kişinin veya ailenin, akrabaların veya diğer benzer bir grubun namusunu korumak veya temizlemek için bir nedene sahipse, fiillerin her birinin bir anlaşmanın parçasıysa, kişinin bütünlüğünün tekrar tekrar ihlali ve eylemleri kişinin benlik saygısını ciddi şekilde zedelemeye yönelikse mahkûm edilir ve namus adına baskı uygulamaktan en az bir ve en fazla altı yıl hapis cezasına çarptırılır. Saldırı (3. bölüm), yasa dışı tehditler veya taciz (4. bölüm), zarar (12. bölüm) veya cinsel taciz (6. bölüm) suç örnekleridir. Cezası en az bir yıl en fazla altı yıl haptir.

Kanuna göre namus nedir?

Yasa metni, saikin bir kişinin veya ailenin, akraba veya diğer benzer grubun namusunu korumak veya temizlemek olması gerektiğini belirtir. Saiki belirlemek için, namusun gerçekte ne olduğu konusunda bir anlayışa ve bilgiye sahip olmak önemlidir.

Kanun hazırlık çalışmalarında, namusa dayalı şiddet ve baskının, başta kız ve kadınlar olmak üzere, erkek ve erkek çocukları da dahil, insanların hayatlarının kısıtlanması, aile kontrolünü sürdürmeye yönelik baskı ve şiddete maruz kalması anlamına geldiği görülmektedir. Kızların ve kadınların kontrolü, istedikleri gibi giyinmelerine, istedikleri kişilerle zaman geçirmelerine veya kendi eğitimlerini veya partnerlerini seçmelerine izin verilmemesi anlamına gelebilir.

Mağdur kişi ailesine meydan okursa, ciddi sonuçlara ve en aşırı biçimiyle ciddi şiddet suçlarına yol açabilir. Namus bağlamı, kolektivist bir yaşam tarzı ile karakterize edilir ve bireyin çıkarları genellikle kolektifin çıkarlarına tabidir. Bir kişinin hayatını nasıl yaşadığına dair iddialar tüm ailenin/kollektifin itibarını etkiler. Söylentinin gerçek olup olmadığına bakılmazsınız, tek başına bir söylenti ailenin itibarını etkilemek için yeterli olabilir.

Namusa dayalı normlar, güçlü ataerkil ve heteroseksüel inançlara dayanır ve kızların ve kadınların bekareti ve iffeti tüm aileyi ilgilendiren bir mesele haline gelir. Failer genellikle erkek ve erkek çocuklardır, ancak kadınlar ve kızlar da namusa dayalı baskı uygulayabilirler. Erkek çocuklar ve erkekler de namusla ilgili şiddet ve baskıya maruz kalabilirler. Erkek çocuklar, kız kardeşlerini veya başka kadın akrabalarını gözetlemeye zorlanabilirler.

Hassas guruplar

Özellikle savunmasız bir grup, namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalan ve özellikle zihinsel engelli çocuklar ve gençlerdir. Genellikle şiddeti uygulayanlara açık bir şekilde bağımlıdır. Şiddeti tespit etmek zor olabilir ve zihinsel engelli olmayan kişilere uygulanan şiddet ve baskıdan farklı şekillerde olabilir. Çocuğa etkinliklere kaydolmak veya destek önlemlere başvurmak gibi ihtiyaç duydukları pratik desteği vermemekle ilgili olabilir. Kişinin ilacını almaması, okula gitmesine izin verilmemesi veya tuvalete gitmesine yardım edilmemesi gibi pasif cezalandırma ile de ilgili olabilir.

Bir diğer hassas grup ise LGBTQI insanlardır. LGBTQI'ların cinsel yönelimi ve cinsiyet kimliği, genellikle namus bağlamında hüküm süren ve bu nedenle ailenin itibarına yönelik bir tehdit olarak görülen heteronormatif anlayışlara aykırıdır. Bu bireyler, diğer savunmasız bireylerle aynı tür namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalma riski altında olmakla kalmayıp, aynı zamanda aile ve akrabalar tarafından heteroseksüel olmaları için zorla kabul ettirilmeye çalışılan dönüştürme terapisine de maruz kalma riski altındadır.

Maruz kalanların sayısı nedir?

Bugün İsveç'te kaç kişinin namusa dayalı şiddete ve baskıya maruz kaldığına dair net bir tablo yok, çünkü yürütülen anketler namusa dayalı baskının farklı yönlerine odaklanıyor. Ancak sonuçlar, ankete katılan gençlerin yüzde 6 ila 29'unun bekaret şartı veya kendilerine bir eş seçmelerine izin verilmemesi gibi bir tür kısıtlamayla yaşadığını gösteriyor. Eski bölge polis şefi, hükümet müfettişi ve yakın ilişkilerde şiddete karşı koordinatör olarak çalışan Carin Göthblad, 2014 yılında İsveç'te yaklaşık 100.000 kız ve erkek çocuğunun baskıcı namus kültürü normları altında yaşadığını gösteren bir rapor sunmuştu. Ancak, karanlıkta kalan sayının daha büyük olduğu kabul edilir. Birçok mağdur, kısıtlama ve ihlallerin varlığını normalleştirdiği için suça maruz kaldıklarını anlamıyorlar ya da büyük bir utanç duyuyorlar. Pek çok tehlikeye maruz durumda olan kişiler, geniş kapsamlı bir sadakat nedeniyle ailelerini yetkililerin müdahalesinden korumak istiyor.

Sosyal Sağlık Genel Müdürlüğü'nün hesaplamalarına göre, İsveç'te yaklaşık 38.000 kız çocuğu sünnete maruz kaldı. Carin Göthblad, "Yakın ilişkilerde şiddet" adlı ulusal araştırmasının girişinde şunları yazmıştı:

"Toplum önleyici çalışmalar yapmalı ama aynı zamanda bir çocuğun veya yetişkinin yakınları tarafından şiddete maruz kaldığına dair işaretler olduğunda da erken tepki vermeli. Şiddet hakkında sorular sorulması, erken yardım ve destek sunulması yoluyla, daha fazla savunmasız insan yardım istemeye cesaret edecek."

Mağdurlara nasıl destek olabiliriz?

Namus suçları kolletif bir karaktere sahiptir ve yakın aile ve daha uzak aile üyeleri tarafından işlenebilir. Namusla ilgili şiddete ve baskıya maruz kalanlar kendilerini çok kötü hissedebilir ve deneyimleri hakkında konuşmakta zorlanabilirler. Utanç, suçluluk ve sadakat duyguları bunu zorlaştırabilir. Namusla ilgili şiddet ve baskı söz konusu olduğunda, mağdura yönelik büyük bir tehdit görüntüsü de söz konusu olabilir.

18 yaşından küçük çocuklarla çalışan sizler, çocukların zarar gördüğünden veya zarar görme tehlikesiyle karşı karşıya olduğundan şüpheleniyorsanız, sosyal hizmetlere ihbar etmekle yükümlüsünüz. İşletmenizin ihbar zorunluluğu olmasa bile, gençler hakkında endişe duyduğunuzda ihbarda bulunmalısınız. Geçerli olan yasa ve kuralları ve ayrıca ihbarın nasıl yapılması gerektiğini öğrenin. İhbar nedeniniz hakkında her zaman gence bilgi vermelisiniz. Ayrıca endişe ihbarının ne anlama geldiğini açıklayın. Genç kişinin ayrıca bir endişe ihbarı yapıldığında dinlenilme hakkı vardır. Siz ve diğer yetişkinlerin gençlerin hayatında önemli olduğunuzu unutmayın. Sadece orada olup dinleyerek ve destekleyerek büyük bir fark yaratabilirsiniz. İyi bir konuşma ortamı yaratmak ve mağdurun kendine göre konuşmasına izin vermek önemlidir. Bizler Verdandi'de kurum yöneticileri olarak, sosyal hizmetler, polis, sağlık hizmetleri, kız ve kadın sığınma evleri ile iletişim kurmak için sosyal destek ve yardım sağlayabiliriz.

Namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalan çocuklar, uzun bir süre boyunca birçok farklı eyleme maruz kalmış olabilirler. Psikolojik araştırmalara göre, hem yetişkinler hem de çocuklar, tekrarlanan olayların belirli bölümlerini ayrıntılı olarak anlatmakta zorlanabilirler. Mağdur kişilerin anlatmasına yardımcı olmak için, Verdandi'deki yöneticiler olarak kendimizden ve gördüklerimizden başlayabiliriz. Örneğin şöyle sorabiliriz: "Üzgün olduğumu görüyorum, evde veya okulda durumun nasıl? Size herhangi bir şekilde yardımcı olabilir miyim?"

Verdandi’de çocuklar ve gençlerle çalışan biz yöneticiler, Sosyal Hizmetler Yasasına göre bir çocuğun tehlikede olduğunu fark ettiğimiz anda bunu ihbar etmekle yükümlüyüz.

Bu, ihbarda bulunmamız gerektiğinde bölümlerimizde nasıl çalıştığımıza dair rutin ve eylem planlarına ihtiyacımız olduğu anlamına gelir. İhbarı kim yapacak? İhbar nereye yapılacak?

Ayrıca, vakaya çare bulma konusunda destek almalı ve gerekirse maruz kalanların korunması amacıyla kadın ve kızlar için oluşturulan acil hizmet evleri veya diğer kuruluşlarla işbirliği yapmamız gerekiyor.

Verdandi'deki işletme yöneticileri olarak uzun bir deneyime sahip olduğumuzu ve arkadaş desteği sağlama konusunda başarılı olduğumuzu unutmayın. Biz destekçi ve arkadaşız – bu önemli bir görev. Ancak bizler aile terapisti, psikolog, sağlık uzmanı veya suç soruşturmacısı değiliz. Mesleklerin rolünü veya toplum tarafından alınması gereken sorumlulukları üstlenmemeliyiz. Bizim rolümüz, çalışma alanımız çerçevesinde yardıma ihtiyacı olduğunu keşfettiğimiz insanların profesyonel destek veren kurumlarla bağlantısını kurmaktır.

İhbarda bulunma yükümlülüğü

Verdandi'de çocuklar ve gençlerle çalışan biz yöneticiler, Sosyal Hizmetler Yasasına göre bir çocuğun tehlikede olduğunu fark ettiğimiz anda bunu ihbar etmekle yükümlüüz. Bu, ihbarda bulunmamız gerektiğinde bölümlerimizde nasıl çalıştığımıza dair rutin ve eylem planlarına ihtiyacımız olduğu anlamına gelir. Ihbarı kim yapacak? Ihbar nereye yapılacak? Ayrıca, vakaya çare bulma konusunda destek almalı ve gerekirse vakaya maruz kalanların korunması amacıyla kadın ve kızlar için oluşturulan acil hizmet evleri veya diğer kuruluşlarla işbirliği yapmamız gerekiyor.

Çalışmalar aynı zamanda özen ve alçakgönüllülükle ve mağdur kişiye odaklanarak yürütülmelidir. Yardım etmek için görev üstlenen bizler, mağdur kişilerin durumunu kötüleştirecek bir şekilde hareket etmediğimizden emin olmalıyız. Çalışma, büyük bir duyarlılıkla ve şiddet sorunlarını çözmekte deneyimi olan başkalarıyla işbirliği içinde yürütülmelidir.

2012'de ailelerle namus bağlamında çalışmayı geliştirmeyi amaçlayan üç yıllık Miras Fonu (Arvsfonden) projesini yürüten Kadın Ağı (Kvinnors nätverk) ve Linnamottagningen, raporlarında şöyle yazıyor:

”Gençlerin ailelerini namusla ilgili normları terk etmeleri konusunda etkileme olanaklarına ilişkin iyimserliğimizin yolculuk sırasında önemli ölçüde azaldığını söyleyebiliriz. Zaman geçtikçe çalışmanın kendisinin ne kadar zor ve karmaşık olduğu ve mağdur gençler için ne gibi ciddi fiziksel ve psikolojik riskler doğurabileceği bizim için giderek daha net hale geldi.”

Namusla ilgili şiddete ve baskıya maruz kalmak insanları farklı şekilde etkiler, ancak tüm mağdurlar için ortak olan şey desteğe ihtiyaçlarının olmasıdır. Sadece yanlarında olmak ve dinlemeye hazır olduğunuzu göstermek, mağdur birine yardım edebilmek için iyi bir başlangıçtır.

Aşağıdakiler göz önünde bulundurulmalı:

1. Güven oluşturun, saygı gösterin ve umut aşılayın.
2. Kişiye, anlatmayı istemesinin çok cesur bir adım olduğunu söyleyin.
3. Aktif olarak dinleyin ve satır aralarında söylenenleri yakalamaya çalışın ve bunları öne çıkarın.
4. Kendi değerlerinizi ifade etmeyin ve en önemlisi - söylenenlere inanın ve kınamacı olmayın.
5. Mağdurun kendine göre konuşmasına izin verin, konuşmayı aceleye getirmeyin. Mağduru muhtemel bir suçluluk duygusundan alı koymaya çalışın.
6. Mağdurla onun şartlarına uygun bir şekilde konuşmayı unutmayın.
7. Nasıl, neden, ne zaman, bana daha fazlasını anlatabilir misiniz, o zaman ne oldu vb. hakkında açık sorular sorun.
8. Kişinin yaşını dikkate alın, bir çocuk genellikle bir yetişkin gibi şiddet ve tehditleri anlatamaz.
9. Mağdur kişilerin gelecekteki yaşamlarını değiştirme fırsatına sahip olduklarını, bu konuda yardımın mevcut olduğunu iletin.
10. Bir kimseye baskı yapmanın, tehdit etmenin, zorla evlendirmeye veya kadın sünnetine maruz bırakmanın suç olduğunu tarafsız ve açık bir şekilde belirtin. Objektif olun ve kişisel olmayın.
11. Şimdi nelerin yapılabileceği ve nasıl devam edileceği konusunda net olun.
12. Mağdur kişiye tekrar görüşebileceğinizi ve bir gönüllü kuruluş, sosyal hizmetler, polis, sağlık merkezi, kız ve kadın sığınma evi ile iletişim kurma imkanı olduğunu söyleyin.
13. Mağduru bir kriz durumunda bir yardım hattının telefon numarasını ezberlemesi için teşvik edin.
14. Konuştuğunuz kişinin, örneğin sosyal hizmetlere, polis ve/veya sağlık hizmetlerine ziyarette eşlik edecek birine ihtiyacı varsa, bir Verdandi yöneticisi olarak onlara eşlik etmeyi teklif edin veya bu konuda uzman bilgisi olan başka bir kuruluşla iletişime geçip refakatçi olarak destek sunabilir ve bir korunaklı konut bulma konusunda işbirliği yapabilirsiniz.

Uyarı sinyalleri

Stockholm Üniversitesi'nde öğretim görevlisi Doçent Astrid Schlytter, 15 yıldan fazla bir süredir namus sorunlarıyla çalışmaktadır. O, mağduriyeti bütünüyle yakalayan iki soru formüle etmiştir:

1. Kendi iradeniz dışında ne yapmak zorundasınız?
2. Y yapmak isteyip de yapmanıza izin verilmeyen şey nedir?

Sorulabilecek diğer sorular şunlardır:

1. Ne tür sınırlamalara maruz kalıyorsunuz?
2. Kendi yaşam seçimlerinizi yapabilir misiniz?
3. İsteddiğiniz kişiyle arkadaş olabilir misiniz?
4. İsteddiğiniz kişiyle aşk yaşayabilir misiniz?
5. Aile ve akrabalarınız ne zaman ve kiminle evleneceğinize karar vermeyi talep ediyor mu?
6. Hakaret, tehdit veya şiddete maruz kalıyor musunuz?
7. Örneğin, okulda aileniz veya arkadaşlarınız tarafından gözetime maruz kalıyor musunuz?
8. Başkasını takip etmek zorunda mısınız?
9. Cinsel ilişkiye girip girmediğinizi kontrol eden birileri var mı?
10. Bir dine mensup olmayı veya dinden vazgeçmeyi seçebilir misiniz?
11. İsteğiniz dışında dini kıyafet giymek zorunda mısınız?
12. Cinsel yöneliminiz konusunda açık olabilir misiniz?
13. Yüzme dahil olmak üzere cinsellik üzerine derslere veya spor gibi okul etkinliklerine katılmanıza izin veriliyor mu?

Kişi ile ilgili uyarı işaretleri şunlar olabilir:

1. Görünür şiddet belirtileri olması.
2. Bakire olduğunu kanıtlama zorunluluğu olması.
3. Evde şiddet ve kontrol ile ilgili korkulardan bahsedilmesi.
4. Partner seçmesine veya ilişki kurmasına izin verilmemesi.
5. Örneğin cinsellik ve beden eğitimi gibi derslere katılmasına izin verilmemesi.
6. Kendine ait herhangi bir cep telefonunun olmaması veya cep telefonunun kontrol edilmesi.
7. Okul saatlerinden sonra etkinliklere katılmasına asla izin verilmemesi.
8. Evden, belirli bir öğretime katılmamasının talep edilmesi.
9. Geceleme içeren gezilere katılamaması.
10. Zorla evlenme riskine karşı anne ve babasıyla birlikte memleketine gitmekten korkması.
11. Kendi yaşam seçimlerini yapmasına izin verilmemesi.
12. Boş zaman etkinliklerini kendisinin seçmesine izin verilmemesi.
13. Hem okulda hem de boş zamanlarında izlenmesi.
14. Karşı cinsten biriyle sosyalleşmemesi.
15. Ailesinin onun gey, biseksüel veya trans olduğunu öğrenmesinden endişe duyması.
16. Derslerdeki devamsızlığının çok fazla olması.
17. Belli kıyafetleri giymeye zorlanması veya istediği gibi giyinmesine izin verilmemesi.
18. Baş ağrısı, sırt ağrısı ve benzeri nedenlerle okul hemşiresine çokça ziyarette bulunması.
19. Moral bozukluğu, endişe, kaygı belirtileri yaşaması ve intiharı düşünmesi.
20. Dikkat çekmek için saldırgan davranışları olması.

Yerel ağları şöyle oluşturabiliriz

Verdandi, namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalan çocuklar, gençler ve yetişkinler için önemli bir destektir. Ülkenin yerleşim bölgelerindeki insanlara yakın olan lokallerde arkadaş desteği ve günlük etkinlikler sunuyoruz. Mağdurlara destek ve koruma sağlama çalışmalarında fark yaratmak için diğer kuruluşlar ve işbirliği ortaklarıyla yerel ağlar oluşturuyoruz.

Bilgi desteği ver yardım

Aşağıda hem bir meslekte çalışan biri olarak hem de kendinizi zor durumda bulduğunuzda iletişime geçebileceğiniz bilgi destek, yetkili makam ve kuruluşların bir listesi bulunmaktadır.

Hedersfortryck.se – ulusal bir bilgi merkezi. Östergötland İl Yönetim Kurulu 2005 yılından bu yana hükümet tarafından namusla ilgili şiddet ve baskıları önlemek ve bunlara karşı koymakla görevlendirilmiştir. Artık portalın şemsiyesi altında ulusal bir bilgi merkezi de vardır: hedersfortryck.se sayfasında bilgi materyalleri ile çeşitli mesleklerde çalışanlara, kar amacı gütmeyen kuruluşlara ve namusla ilgili baskıya maruz kalanlara açık olan bir ulusal yardım telefonu hattına sahip. Mesleki veya gönüllü bir çalışan mısınız ve çocukların ve yetişkinlerin namusa dayalı baskıya, şiddete, çocuk yaşta evliliklere, zorla evlendirilmeye ve kadın sünneti-ne maruz kaldığı veya maruz kalma riski altında olduğu durumlarda tavsiye ve danışmaya mı ihtiyacınız var? O zaman ulusal yardım hattını arayabilirsiniz. Yardım hattının amacı, mağdur çocukların ve yetişkinlerin ihtiyaç duydukları ve hakları olan destek ve korumayı almaları için mevcut aktörleri desteklemektir. Yardım hattını hem acil durumlarda hem de önleyici tedbir-ler veya uzun vadeli destekle ilgili sorularınız için arayabilirsiniz. Yaygın sorulan sorular yanı sıra, tedavi, mağduriyetin keşfedilmesi, tehdit ve risk değerlendirmeleri, bakım ve yerleştirme, işbirliği ve mevcut mevzuat hakkında bilgi alınabilir.

➤ **010-223 57 60 numaralı telefon hafta içi 09:00-16:00 arasında açıktır**

➤ **hedersfortryck.se**

MUCF – mesleki ve gönüllü çalışmalarda yer alanlar için "Bilme hakkı!" adlı eğitim: Gençlik ve Sivil Toplum İşleri Kurumu'nun web sitesi mucf.se'de "Bilme Hakkı!" adlı yeni bir web-eğitimi bulunmaktadır. Eğitim ücretsizdir ve namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalan veya maruz kalma riski olan gençlerle tanışan çeşitli meslek çalışanlarına ve kâr amacı gütmeyen kişilere yöneliktir.

➤ **mucf.se**

Sosyal hizmetler – Koll på soc – çocuklara ve gençlere yönelik bir web sitesi. Sosyal hizmetlerden alabileceğiniz destekle ilgili bilgi ve iletişim bilgilerini en kolay olarak belediye-nizin web sitesinden bulabilirsiniz. "Koll på soc", çocuklara ve gençlere yönelik, sosyal hizmetler kurumunun çalışmaları, size ne tür destek ve koruma konusunda yardımcı olabilecekleri ve belediye-nizdeki sosyal hizmetlerle nasıl iletişime geçebileceğiniz hakkında daha fazla bilgi edinebileceğiniz özel bir web sitesidir.

➤ **kollpåsoc.se**

Sağlık hizmeti. UMO – gençlik sağlık merkezleri ve öğrenci sağlığı. 1177 Vårdguiden aracılığıyla bölgenizdeki sağlık ve tıbbi bakım desteği ile ilgili bilgi ve iletişim bilgilerini kolayca bulabilirsiniz. Ayrıca umo.se adresinden gençlik sağlık merkezleri ve öğrenci sağlığından nasıl destek ve yardım alabileceğiniz hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

➤ umo.se

Polis. Polise 114 14 numaralı telefondan ulaşabilirsiniz, ancak acil bir durumda veya devam eden bir suç durumunda 112'yi arayın. Ayrıca, polisin web sitesinde namusla ilgili suçların mağduru olmanız durumunda bilgi ve destek hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

➤ polisen.se

Resursteam: Bazı şehirlerde namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalanlara yönelik özel çalışmalar geliştirilmiştir. Kendi bölgenizdeki çalışmalarla ilgili bilgileri bulunduğunuz belediyeden alabilirsiniz.

Dışişleri Bakanlığı – UD. Siz veya tanıdığınız biri kendi isteği dışında yurt dışına çıkarıldığında... Siz veya tanıdığınız biri, yurt dışında evlendirilme veya kendi iradesi dışında tutulma riski altında mısınız? Endişelerinizi ciddiye alın ve güvendiğiniz bir yetişkinle konuşun. İsveç'te çocuk yaşta evlilik, zorla evlendirme ve kadın sünneti yasaktır ve yurt dışında da buna maruz bırakılamazsınız. Dışişleri Bakanlığı ve İsveç büyükelçilikleri, İsveç vatandaşlarına ve İsveç'te ikamet eden, örneğin yurtdışında kendi istekleri dışında tutulan kişilere yardım etmek için çalışmaktadır. Dışişleri Bakanlığı'nın yılın her günü 24 saat cevap veren bir çağrı merkezi vardır.

➤ **Acil bir durumda iletişime geçebileceğiniz yer burasıdır, telefon: 08-405 50 05**

Nätverket mot hedersrelaterat våld (Namus dayalı şiddete karşı ağ). Nätverket mot hedersrelaterat våld, hem İsveç hem de Avrupa'da eşitlik ve entegrasyon politikalarını etkileyerek nihai olarak namus adına baskı, tehdit ve şiddeti eninde sonunda ortadan kaldıracak şekilde çalışan uluslararası bir ağda yer alan ulusal bir şemsiye örgütüdür. Profili: sekiz, kısmen etnik, üye kuruluş aracılığıyla seminer, konferans, eğitim ve geniş çaplı etkinlikler aracılığıyla siyaseti etkilemektedir.

➤ **Yönetim kurulu irtibatı: Maria Rashidi: 073-728 68 93**

➤ natverketmothedersrelateratvald.se

GAPF – Riksföreningen Glöm aldrig Pela och Fadime (Pela ve Fadimeyi Asla Unutma Ulusal Derneği). GAPF, namus şiddetine karşı çalışan laik ve kar amacı gütmeyen bir dernektir. GAPF, şu veya bu şekilde namusa dayalı şiddete maruz kalan veya bu şiddetten etkilenen hem kızlara/kadınlara hem de erkek çocuklara/erkeklerle yönelik çalışır. Ulusal çaplı GAPF organizasyonunun Malmö, Göteborg, Uppsala, Örebro, Falun, Västerås, Söderhamn, Katrineholm ve Stockholm'de çalışma grupları veya irtibat kişileri vardır.

➤ 08-711 60 32, 070-000 93 28

➤ gapf.se

Verdandi, namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalan çocuklar, gençler ve yetişkinler için önemli bir destektir.

Ülkenin yerleşim bölgelerindeki insanlara yakın olan lokallerde arkadaş desteği ve günlük etkinlikler sunuyoruz. Mağdurlara destek ve koruma sağlama çalışmalarında fark yaratmak için diğer kuruluşlar ve işbirliği ortaklarıyla yerel ağlar oluşturuyoruz.

Ülkedeki tüm Verdandi bölümlerinin iletişim bilgilerini řu adreste bulabilirsiniz: verdandi.se

Kvinnors Rätt (Kadın Hakları). Kvinnors rätt 2001 yılında kurulmuş, siyasi parti ve dini bağlantıları olmayan kar amacı gütmeyen bir dernektir. Amacı, yakın ilişkilerde ve namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalan genç kızlara, erkeklere ve kadınlara yardım etmektir. Yardım, destek ve tavsiye sunma konusunda deneyime sahiptir ve destek arayan kişiler ile yetkililer arasında bir bağlantı görevi görürler.

➤ 073-728 68 93 ➤ kvinnorsratt.se

Linnamottagningen/Kvinnors nätverk. Linnamottagningen, 1998'den beri aile, akraba ve diğer yakınlar tarafından kontrol, tehdit ve şiddete maruz kalan kız ve erkek çocuklara destek, koruma ve danışmanlık sağlamaktadır. Linnamottagningen'in desteği ve koruması hem acil hem de daha uzun vadelidir. Psiko-sosyal destek aramaları, yetkililerle iletişimde yardım, korunaklı konaklama, pratik yardım ve etkinlikler sunarlar. Çeşitli mesleklerde çalışanlar ayrıca tavsiye, rehberlik ve eğitim için bize başvurabilirler.

➤ Ülke çapında yardım telefonu hattı 08:00-22:00 (17:00'den sonra sadece acil durumlarda), 020-40 70 40. ➤ kvinnet.net

Kärleken är fri (Aşk özgürdür) – Rädde Barnen – çocuklar ve gençler için destek çeti (Chatt). Çet (İnternet ağı üzerinden yapılan iletişim) desteğe veya yardıma ihtiyacı olan çocuklar ve gençler içindir. Çocuk veya genç olarak haklar, şiddet, namus baskısı, kısıtlamalar ve zorla evlendirme hakkında her şeyi sorabilirsiniz.

➤ Çet (Chatt) fonksiyonu olan web sayfası: raddabarnen.se/rad-och-kunskap/karleken-ar-fri

BRIS. Bris (Çocukların toplumdaki hakları), 1971 yılından beri İsveç'te çocuk ve gençlerin hakları için çalışan bir kuruluştur. Bris, çocukların ve gençlerin yetkili bir danışmanla konuşabilecekleri, günün 24 saati açık bir yardım hattına ve yardım çet'ine (Chatt) sahiptir.

➤ Çet'a (chatt) şu adres üzeri ulaşılabilir: bris.se ve telefon numarası: 116 111

RFSL Stödmottagning (RFSL yardım servisi). RFSL Stödmottagning, ihlallere, tehditlere ve şiddete maruz kalmış LGBTQ bireyler için faaliyet yürütmektedir. RFSL Stödmottagning'de tüm çalışanlar, namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalan LGBTQ kişilerle konuşma konusunda eğitime ve kapsamlı deneyime sahiptir. Destek görüşmeleri yanısıra, sağlık kurumları ve yetkililerle ve korunaklı konutlarla iletişim konusunda size refakat ederler. Arayan kişi anonim olmayı tercih edebilir ve aramalar ücretsizdir.

➤ 020-34 13 16 ➤ rfsl.se/verksamhet/stod/rfsl-stod-mottagning

Somaya kvinno- och tjejjour (Somaya kadın ve kız yardım servisi). Somaya kvinno- och tjejjour, kendi yardım hattı aracılığıyla tavsiye ve destek sağlamaktadır. Çalışanları birkaç dil konuşurlar. Somaya, bireyleri şiddetten koruma ve özgürleştirme konusunda uzun deneyime sahip, herhangi bir parti veya dine bağlı olmayan, kar amacı gütmeyen bir dernektir. Dernek başlangıcından beri, namusa dayalı şiddet ve baskıya maruz kalan insanları koruma ve güçlendirme konusunda uzmanlaşmıştır. Somaya, etnik köken, din veya eğitim düzeyi ne olursa olsun herkese saygılı davranır ve her insanın kendi yaşamına hakim olması için çalışır.

➤ **Yardım hattı hafta içi 9-16, 020-81 82 83**

➤ **somaya.se**

Terrafem. Terrafem, kadın ve kız çocuklarının erkek şiddeti ve tahakkümü olmadan yaşama hakkı için çalışan, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. 2000 yılında kurulan Terrafem İsveç'in yabancı kökenli kadınlar için ülke çapındaki tek acil durum telefonunu işletiyor. Terrafem hem cinsiyet hem de etnisite perspektifleriyle çalışmaktadır. Şu anda kadınlar 43 dilde destek ve tavsiye alabiliyor. Terrafem ayrıca nöbetçi bir hukuk danışmanlığı yanısıra acil konaklama evleri, kızlar için konaklama evleri ve destek daireleri sunmaktadır.

➤ **020-52 10 10**

➤ **terrafem.org**

TRIS – tjejers rätt i samhället (TRIS - Kızların toplumdaki hakları). TRIS, namusa dayalı baskı ve şiddete karşı önleyici olarak çalışan bir kuruluştur. TRIS'te çalışanlar, namusa dayalı baskı ve şiddete maruz kalan zihinsel engelli hedef grupla çalışma konusunda uzun yıllara dayanan deneyime ve uzmanlığa sahiptir. TRIS, telefon yoluyla yardım arayan genç, kadın ve LGBTQ'larla cevap verir. Çağrı servisi ülkedeki herkese yöneliktir; tavsiye ve desteğe ihtiyacı olan bir meslekte çalışanlara ve bireylere yardımda bulunur. TRIS'te ayrıca, 18 yaşından büyük hafif düzeyde zihinsel engeli olan veya olmayan kadınlar, 18 yaşından büyük çiftler ve onlara refakat eden namusa yönelik şiddet, tehdit ve baskıya maruz kalan veya maruz kalma riski altında olan çocuklar için geçici konaklama/korunmalı konaklama imkanları bulunmaktadır.

➤ **Acil durum telefonu 0774-40 66 00 (hafta içi 08:00 - 18:00 arası)**

➤ **tris.se**

Unga Kvinnors Värn (UKV). UKV, şiddet ve tehdide maruz kalmış, 18-30 yaş arası, çocuksuz ve aşırı kullanım sorunları olmaması sınırlandırmasıyla genç kadınlar için korunaklı barınma ve eğitim daireleri şeklinde psikososyal destek faaliyetleri yürüten bir vakıftır. UKV, namusa dayalı şiddet ve insan ticareti konularında özel uzmanlığa sahiptir. Korumaya, güvenliğe ve emniyete değer verir ve bu nedenle gizli bir adrese, alarm sistemine ve gözlenen bir dış kapıya sahiptirler.

➤ **ukv.se**

➤ **08-652 99 98.**

ActionAid Sverige. 2006'dan beri İsveç'te bulunan ActionAid'in ulusal düzeydeki faaliyetleri kadın sünneti ile mücadeleye odaklanıyor. Çalışma, uzun vadede zararlı bir geleneğe son vermek için güvenlik, açıklık ve tutum değişiklikleri yaratmaya dayanmaktadır.

➤ actionaid.se

Brottsofferjouren (Suç mağduru acil yardım hattı). Brottsofferjouren, suç mağdurlarına, tanıklarına ve yakınlarına destek sağlar. Kim olduğunuz ya da hangi suça maruz kaldığınız önemli değil. Maruz kaldığınız şeyin suç olduğundan emin değilseniz bile suç mağduru acil yardım hattına başvurabilirsiniz. Ayrıca destek almak için suçu polise bildirmeniz gerekmez.

➤ brottsofferjouren.se

Elektra. Elektra, namusa dayalı baskı ve şiddetle yaşayan kız ve erkek çocuklarla çalışan bir kuruluştur. Elektra, savunmasız durumdakilere destek sağlayabilir ve namus olgusu bağlamında yaşayan gençler için tutum etkileme süreçleriyle önleyici olarak çalışır. Hem genç erkekler hem de kızlar buraya başvurabilirler.

➤ fryshuset.se/verksamhet/elektra

Freezone Sweden (Özgür alan İsveç). Freezone Sweden, siyasi ve dini açıdan bağımsız, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. 2013 yılından bu yana namusa dayalı şiddet ve baskıyı önlemek, çocuk ve gençlerin haklarını güçlendirmek ve ruh sağlığını geliştirmek için çalışmaktadır. Çeşitli meslek alanlarında çalışanlarla ve namusa dayalı normlarla yaşayan gençlerle önleyici, güçlendirici ve hak temelli çalışmaları için bilgi ve yöntemler sağlayan FreeZone Sweden, gençlerin güvenlik içinde gelişme ve büyüme, kimliklerini şekillendirme ve kendi yaşam seçimlerini yapma fırsatına sahip olmalarını sağlamak için çalışmaktadır.

➤ freezonsweden.se

Hela blomman (Gülün tümü). Hela Blomman, 2017 yılında gençlerin gençler için oluşturduğu, kar amacı gütmeyen bir dernektir. Kadın sünnetine maruz kalmış veya maruz kalma riski altında olan kızları ve kadınları yönlendirmek ve desteklemek için çalışmaktadır. Derneğin amacı ayrıca bu konuda toplumu bilgilendirmektir. Hela blomman, aktif bir şekilde kadın sünnetine (KKS) karşı çalışır.

➤ helablomman.se

Kvinno/tjej/ungdomsjourer. Kadın, kız ve gençlerin acil durum servisini arayanlar isimlerini belirtmemeyi (anonim kalmayı) seçebilirler. Acil durum servisinde çalışan herkesin sır saklama yükümlülüğü vardır. Kadın ve kızların acil durum servislerinin ulusal düzede kuruluğu olan Unizon'da, çeşitli bölgelerde faaliyet kadın ve kızlar için acil durum servisi yürüten kuruluşlar bulabilirsiniz.

➤ unizon.se

RFSL Rådgivningen Skåne (RFSL-Eşcinseller, Biseksüeller, Transseksüeller, Queerler ve İnter-seks Kişilerin Hakları Federasyonu bilgi ve tavsiye hattı – Skåne bölgesi). RFSL, cinsel yönelim nedeniyle namusa dayalı şiddete maruz kalanlara destek ve tavsiye sağlar. LGBTQ kişiyse ve aileniz veya akrabalarınız tarafından hakaret veya şiddete maruz kalıyorsanız, RFSL ile iletişime geçebilirsiniz. Telefon hattında çalışan herkesin sır saklama yükümlülüğü vardır ve sorun hakkında iyi bilgi sahibidirler.

➤ 040-611 99 50 ➤ radgivningenskane.rfsl.se

Riksförbundet för sexuell upplysning, RFSU, (RFSU-Cinsellik ile ilgili bilgilendirme federasyonu) 1933'ten bu yana cinsel bilgi ve cinsel politikayla ilgili bilgilendirme yapan kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. RFSU'nun ülke çapında yaklaşık 20 yerel derneği vardır.

➤ rfsu.se

Varken hora eller kuwad (Ne fahişe ne de itiatkar). VHEK, kar amacı gütmeyen bir dernek ve uluslararası "Ni Putes Ni Soumises" organizasyonunun bir bölümüdür. Dernek, özellikle ekonomik ve sosyal açıdan hassas kenar semtlerde yaşayan ve ataerkil baskı altında yaşayan genç kızlara ve genç kadınlara yönelik çalışmaktadır.

➤ vhek.se

Fatbursgatan 8, 118 54 Stockholm Telefon: 070–070 76 50 E-posta: info@verdandi.se Web sayfasi: verdandi.se
Verdandi Facebook, Instagram, Twitter'da.